

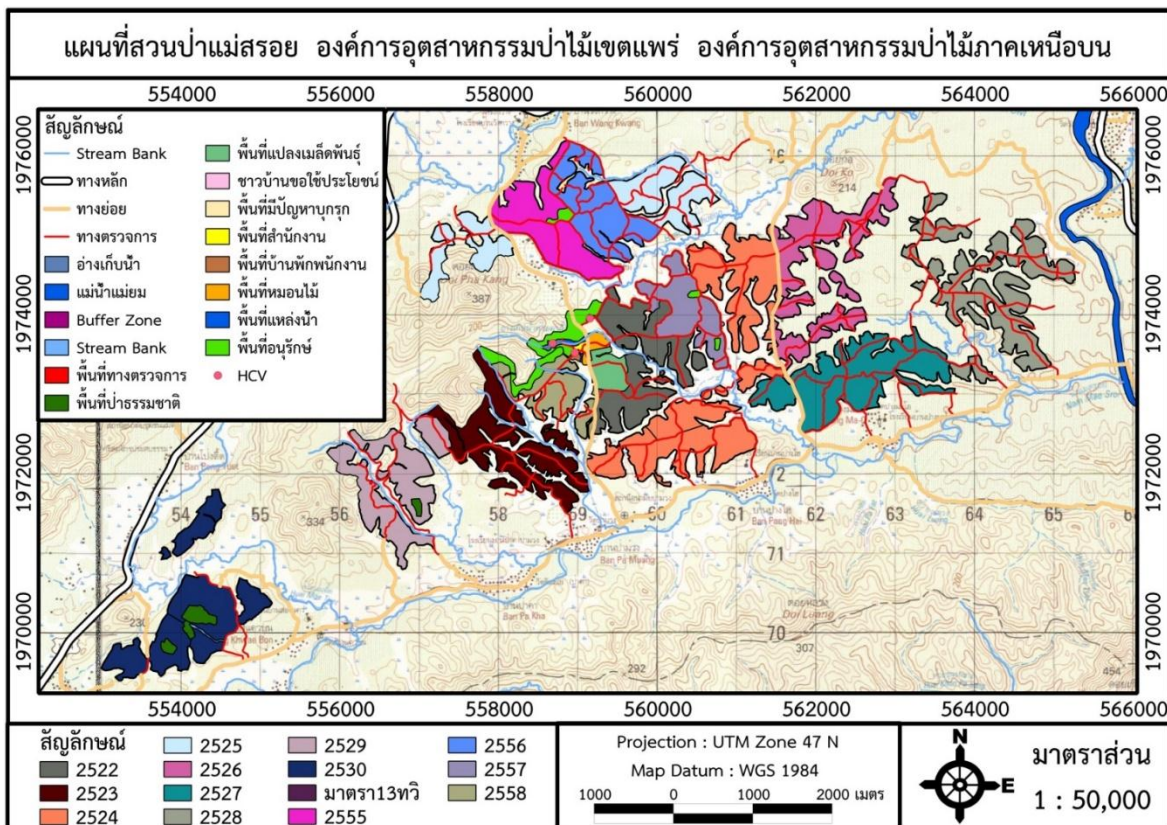
Mae-Saroy Forest Plantation Management Summary บทสรุปการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน สวนป่าแม่สรอย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

สวนป่าแม่สรอย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่

สวนป่าแม่สรอย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่ เป็นสวนป่าโครงการที่ 2 ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ป่าบก ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่สรอย อ.วังชิ้น จ.แพร่ เริ่มปลูกสร้างสวนป่าตั้งแต่ปีพ.ศ. 2521 มีจำนวนทั้งสิ้น 10 แปลงปี (แปลงปี 2521-2530) โดยใช้ระบบหมู่บ้านป่าไม้ (บ้านสวนป่า แม่สรอย) และได้จัดทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า (สป.3) เล่มที่ 01 ฉบับที่ 06 รวมเนื้อที่ทั้งหมด 10,734 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบสลับเนินเขาเตี้ย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 300 – 350 เมตร

ที่ทำการสำนักงานสวนป่า ตั้งอยู่ หมู่ที่ 14 ตำบลแม่พุง อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ (E 559030 N 1973595 : UTM WGS 1984 Zone 47 N) ระยะทางห่างจากอำเภอวังชิ้น ประมาณ 10 กิโลเมตร อยู่ห่างจากสำนักงานองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่ ประมาณ 90 กิโลเมตร ห่างจากสำนักงานองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคเหนือบน ประมาณ 90 กิโลเมตร

ระบบการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน
(Sustainable Forest Plantation Management System)

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีนโยบายมุ่งเน้นให้สวนป่าในสังกัดมุ่งปฏิบัติการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน เพื่อก้าวสู่ระบบการจัดการสวนป่าที่เป็นสากลโดยการปลูกสร้างสวนป่า คຸ້ມครองรักษาบูรณะป่าไม้เพื่อประโยชน์แก่การป่าไม้ โดยได้กำหนดพันธกิจด้านธุรกิจ ประกอบด้วย การพัฒนาที่ดินสวนป่า โดยอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เป็นรากฐานการผลิตไม้และบริการ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจสู่ภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นอย่างครบวงจร เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ไม้ของประเทศอย่างพอเพียงและยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจอุตสาหกรรมไม้ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและธุรกิจบริการที่มีป่าไม้เป็นพื้นฐานให้ประชาชนได้รับบริการที่ได้มาตรฐาน มีการจัดการด้านการตลาดอย่างครบวงจร พัฒนาระบบและสร้างกลไกการตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม เพื่อให้การปลูกไม้เศรษฐกิจได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาสังคม ชุมชนท้องถิ่นโดยใช้สวนป่าเป็นฐานในการดำเนินงานช่วยเหลือสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรรอบเขตสวนป่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนมีส่วนร่วม

การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนประกอบด้วยความยั่งยืน 3 ประการ

- ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
- ความยั่งยืนด้านสังคม
- ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

- รักษาสภาพสิ่งแวดล้อมในสวนป่า
- ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า
- ฟื้นฟูสภาพธรรมชาติในสวนป่า
- อนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยของพืช และสัตว์หายากที่ถูกคุกคามและใกล้สูญพันธุ์
- ส่งเสริมสถานภาพด้านสังคม คุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชน ท้องถิ่น
- สนับสนุนประสิทธิภาพของการใช้ประโยชน์สูงสุดของผลผลิตไม้จากสวนป่า

การดำเนินงานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนของงานสวนป่าแม่สรอย

ด้านเศรษฐกิจ

- พื้นที่ให้ผลผลิตทั้งหมด	9,101.172	ไร่
- ความเพิ่มพูนเฉลี่ย (AYI)	0.234	ลบ.ม./ไร่/ปี
- ความเพิ่มพูนทั้งปีของสวนป่า	<u>2,129.674</u>	ลบ.ม./ไร่/ปี

* ข้อมูลดังกล่าว ได้จากการสำรวจปริมาณกำลังผลิตของสวนป่า ประจำปี 2557-2558

แผนการทำไม้ประจำปี 2560

- แพลง 2522 เนื้อที่ 318.525 ไร่ ปริมาตร 2,500 ลบ.ม.
- รวมทั้งหมด 2,500 ลบ.ม.

แผนการทำไม้ของงานสวนป่าแม่สรอย

ปี ดำเนินการ	ตัดสางขยายระยะครั้งที่ 1 (อายุ 15)			ตัดสางขยายระยะครั้งที่ 2 (อายุ 22)			ครบรอบตัดฟัน (ST)			ปริมาตร รวมทั้งสิ้น (ลบ.ม.)
	แปลงปี (block)	เนื้อที่ (ไร่)	ปริมาตร (ลบ.ม.)	แปลงปี (block)	เนื้อที่ (ไร่)	ปริมาตร (ลบ.ม.)	แปลงปี (block)	เนื้อที่ (ไร่)	ปริมาตร (ลบ.ม.)	
2558	2530	918.514	1,000				2523 (2+3)	776.291	2,500	3,500
2559							2522 (2)	420.279	3,300	3,300
2560							2522 (3)	318.525	2,500	2,500
2561				2528 (1)	295.527	350	2524 (1)	331.804	2,300	2,650
2562				2528 (2)	250.952	300	2524 (2)	285.655	2,000	2,300
2563				2528 (3)	269.640	350	2524 (3)	296.586	2,200	2,550
2564				2528 (4)	249.450	300	2524 (4)	256.527	1,900	2,200
2565				2529 (1)	417.776	500	2524 (5)	294.212	2,100	2,600
2566				2529 (2)	322.254	400	2525 (1)	281.748	1,800	2,200
2567				2530 (1)	235.182	300	2525 (2)	433.466	2,300	2,600
2568				2530 (2)	377.974	450	2526 (1)	252.681	1,700	2,150

การปลูกสร้างสวนป่า ประจำปี 2560

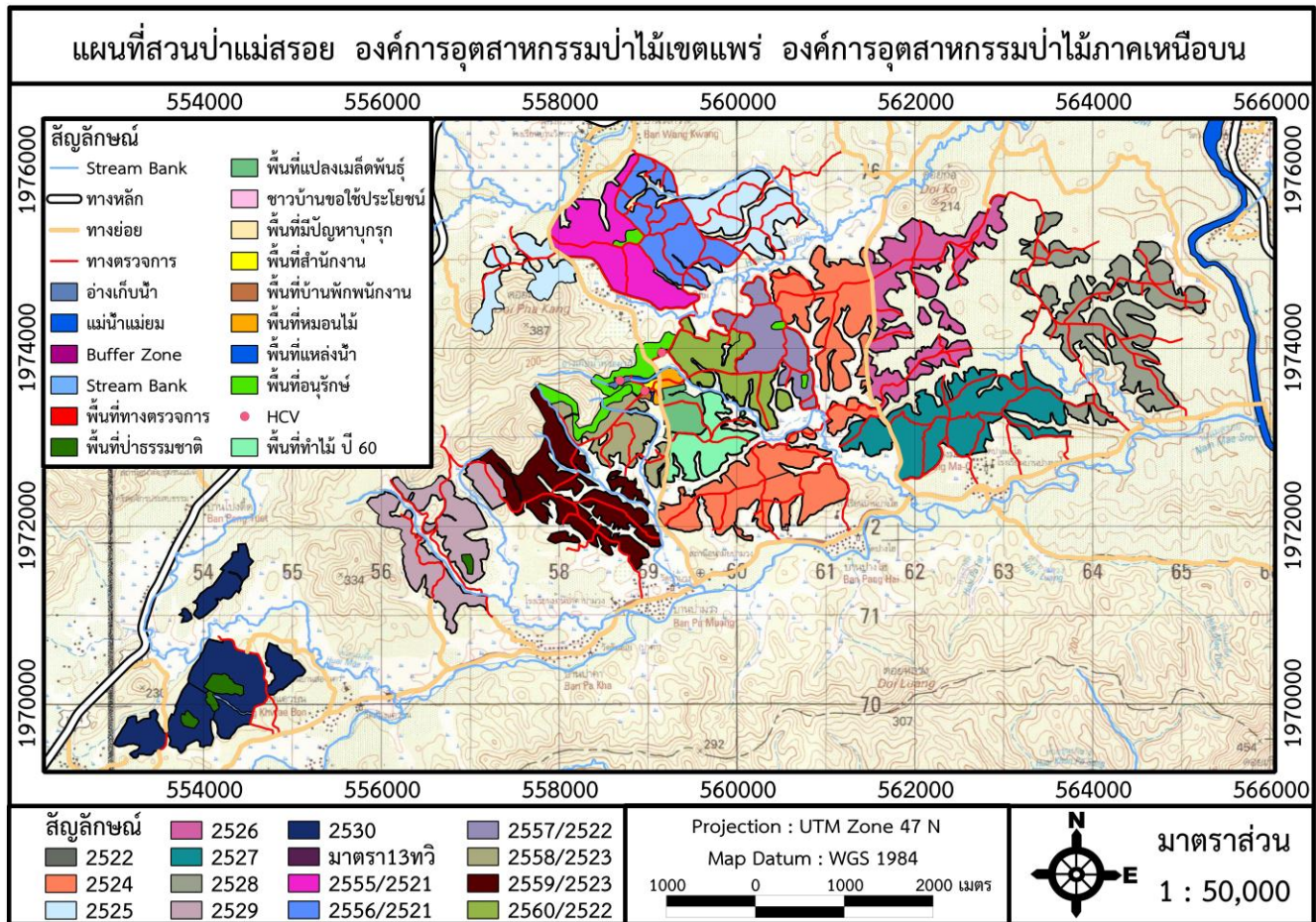
- สวนป่าดำเนินการปลูกเสริมรอบตัดฟันที่ 2 แปลงปี 2560/2522 เนื้อที่ 420.279 ไร่ พร้อมทั้งบำรุงดูแลตามแผนการดำเนินงานจัดการสวนป่าสักแปลงปลูกเสริมรอบตัดฟันที่ 2
- ดำเนินการบำรุงดูแลสวนป่าไม้สัก และป้องกันการลักลอบขโมยไม้ในพื้นที่สวนป่า

การดำเนินงานปลูกเสริมรอบตัดฟันที่ 2 ของงานสวนป่าแม่สรอย

ลำดับ	ปีที่ปลูกเสริม รอบตัดฟันที่ 2	แปลงปี ปลูกสร้างเดิม	พื้นที่ปลูกเสริมรอบตัดฟันที่ 2 (ไร่)
1	2556	2521	581.111
2	2557	2522	445.638
3	2558	2523	432.104
4	2559	2523	776.291

แผนที่กิจกรรมประจำปี 2560

ผลการดำเนินงานของสวนป่า ประจำปี 2559

สวนป่าแม่สรอย มีการดำเนินงานได้ตามแผนการจัดการที่ได้กำหนดไว้ ทุกประการ ทำให้มีความยั่งยืน และสรุปผลการดำเนินงานในปี 2559 ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ มีการจำหน่ายไม้ให้กับราษฎร ประชาชนทั่วไป ได้ใช้ไม้ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

1.1 สถิติการจำหน่ายไม้ ปี 2559 งานสวนป่าแม่สรอย ดำเนินการทำไม้ และจำหน่ายไม้สักแปลงปี 2522(2) และแปลงปี 2530 โดยใช้ระบบ Selection Thinning ทำไม้ได้ปริมาตรไม้สักทั้งสิ้น 2,958.67 ลบ.ม. ยกยอดมาจากปี 2558 จำนวน 842.33 ลบ.ม. จำหน่ายได้ปริมาตร 2,372.85 ลบ.ม. ส่งภายในหน่วยงาน 1,428.15 ลบ.ม. รายได้รวมทั้งสิ้น 35,857,335.38 บาท โดยเงินลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งหมด เป็นเงิน 6,726,356.17 บาท

1.2 การสำรวจปริมาณความเพิ่มพูน งานสวนป่าแม่สรอย ได้ดำเนินการสำรวจปริมาณกำลังผลิต ทุก 3 ปี และวิเคราะห์ปริมาณความเพิ่มพูนรายปีของทั้งสวนป่า คือ 2,129.674 ลบ.ม.ต่อปี (ดำเนินการสำรวจ และวิเคราะห์ปริมาณความเพิ่มพูน เมื่อไตรมาส 4 ปี 2557 ถึง ไตรมาส 1 ปี 2558)

1.3 ผลผลิตเชิงพาณิชย์จากของป่าในพื้นที่สวนป่าแม่สรอย จากการสำรวจการใช้ประโยชน์จากของป่าของชุมชนบริเวณรอบพื้นที่สวนป่า (ข้อมูลจากโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง เจตคติที่มีต่อสวนป่าแม่สรอย และการใช้ประโยชน์ผลผลิตจากป่าที่ไม่ใช่เนื้อไม้ กรณีศึกษาชุมชนรอบสวนป่าแม่สรอย ตำบลแม่พุง อำเภอลำปาง จังหวัดแพร่ , ภัทรพงษ์ กิตโกศล (2557) มหาวิทยาลัยแม่โจ้เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดแพร่)

- เห็ด	ปริมาณ 3,561 ก.ก./ปี
- หน่อไม้	ปริมาณ 6,377 ก.ก./ปี
- ไข่มดแดง	ปริมาณ 1,090 ก.ก./ปี
- พืชและผัก	ปริมาณ 5,113 ก.ก./ปี

2. ด้านสิ่งแวดล้อม สวนป่าแม่สรอย ดำเนินการจัดทำกิจกรรมตามแผนการจัดการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อการอนุรักษ์สภาพสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งควบคุม ป้องกันผลกระทบจากการดำเนินงานต่อสิ่งแวดล้อม และกำหนดแนวทางให้การปรับปรุง แก้ไข ซึ่งมีค่าใช้จ่ายเป็นเงินประมาณ 30,000 บาท

2.1 การสำรวจผลกระทบ (Site inspection) ก่อน – หลัง พื้นที่ดำเนินงาน ได้แก่ พื้นที่ทำไม้ พื้นที่ปลูกเสริมรอบตัดพื้นที่ 2 และการสร้างหรือซ่อมแซมถนนป่าไม้ จากการสำรวจโดยใช้แบบฟอร์มการสำรวจผลกระทบ (Site inspection) ทั้งก่อนและหลังการดำเนินงาน พบว่าผลกระทบจากการดำเนินงาน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ดำเนินงานดังกล่าว

2.2 การตรวจติดตามพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงด้านการอนุรักษ์ (HCV) งานสวนป่าแม่สรอย ดำเนินการตีป้ายสื่อความหมาย และตรวจติดตามพื้นที่ HCV เพื่อป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ดังกล่าว จากการสำรวจพื้นที่ HCV ไม่พบความเสียหาย หรือการบุกรุกต่อพื้นที่ ตามแผนการวิเคราะห์ภัยคุกคาม การจัดการ และการตรวจสอบติดตาม HCV

2.3 การสำรวจและวิเคราะห์ความหลากหลายทางชีวภาพพื้นที่สวนป่าแม่สรอย โดยคณะนักวิจัยจากศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งไม่พบว่ามีชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่เป็นชนิดพันธุ์ใกล้สูญพันธุ์ และมีความเสี่ยงใกล้สูญพันธุ์

2.4 การตรวจติดตามต้นไม้อนุรักษ์ (Eternity Trees) งานสวนป่าแม่สรอย ได้ดำเนินการตีป้ายสื่อ ความหมายบริเวณต้นไม้อนุรักษ์ และตรวจติดตาม ไม่พบความเสียหายต่อต้นไม้อนุรักษ์ จำนวนต้นไม้อนุรักษ์ในสวนป่าแม่สรอย มีทั้งสิ้นจำนวน 24 ต้น

3. ด้านสังคม งานสวนป่าแม่สรอย มุ่งเน้นการจัดการสวนป่าโดยให้ชุมชนรอบพื้นที่สวนป่าได้แสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อลดผลกระทบจากการดำเนินงานของสวนป่า รวมถึงการส่งเสริมและให้ความร่วมมือกับการดำเนินงาน และกิจกรรมต่างๆของทางชุมชนรอบสวนป่า ซึ่งมีค่าใช้จ่ายด้านสังคม เป็นเงินประมาณ 30,000 บาท นอกจากนี้ยังสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนรอบสวนป่า ประมาณปีละ 7-10 ล้านบาท ซึ่งงานสวนป่าแม่สรอย ได้ดำเนินงาน และกิจกรรมด้านสังคม ดังนี้

3.1 กระบวนการค้นหาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ดำเนินการค้นหาปีละครั้ง และในการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า ชุมชน และหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ ให้การตอบรับในทางบวกต่อการดำเนินงานของงานสวนป่าแม่สรอย

3.2 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยการเข้าร่วมการดำเนินงาน และกิจกรรม ของชุมชน และหน่วยงานรอบพื้นที่สวนป่า เดือนละประมาณ 2-3 ครั้ง/เดือน

3.3 การแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างงานสวนป่ากับชุมชน ทั้งนี้งานสวนป่าแม่สรอย ได้แต่งตั้งคณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งระหว่างงานสวนป่ากับชุมชนและหน่วยงาน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน และผู้ปฏิบัติงานของงานสวนป่าฯ ได้รับความทราบระบบการดำเนินงานไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง

3.4 นำเสนอแผน และผลการดำเนินงานประจำปี ได้ดำเนินการชี้แจงผลการดำเนินงานของงานสวนป่าแม่สรอย และแผนการดำเนินงาน เพื่อให้ชุมชนและหน่วยงานรอบพื้นที่สวนป่า เพื่อรับฟังข้อคิดเห็น และแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดผลกระทบต่อสังคม ปีละประมาณ 2-4 ครั้ง

3.5 การพิจารณาจ้างเหมางานให้กับชุมชนในท้องถิ่น พร้อมทั้งสวัสดิการของผู้รับเหมาปฏิบัติงาน ทั้งนี้งานสวนป่าแม่สรอย ได้กำหนดนโยบายการจ้างเหมาดำเนินงานของงานสวนป่าฯ โดยพิจารณาจากชุมชนในท้องถิ่นเป็นอันดับแรก เพื่อสร้างงานและรายได้ พร้อมทั้งสวัสดิการของผู้รับจ้างเหมา ได้แก่ อุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานแต่ละประเภท เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและสร้างความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ชุมชนป่าชุมชนรวม ทั้งประกันภัยหมู่ของผู้ปฏิบัติงาน

3.6 การจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับจ้างเหมา ได้ดำเนินงานฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการปฏิบัติงานแต่ละประเภท เพื่อการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและลดความเสี่ยงที่ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับจ้างเหมา ปีละ 1 ครั้ง

3.7 การควบคุมและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน งานสวนป่าแม่สรอย ได้ส่งตัวแทนของงานแต่ละประเภทฝึกอบรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยมีนักวิชาการแรงงานชำนาญการเป็นผู้ให้ความรู้ในการฝึกอบรม และงานสวนป่าฯ ได้กำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย เพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และทำการบันทึกสถิติการเกิดอุบัติเหตุ และสาเหตุ พร้อมทั้งดำเนินการหาแนวทางป้องกัน และจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุ

3.8 การคมนาคม ดำเนินการสำรวจและซ่อมแซมถนนป่าไม้ เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมของทางสวนป่า และเพื่อการสัญจรของชุมชนที่ใกล้เคียง

ด้านสิ่งแวดล้อม

❖ ทรัพยากรป่าไม้

สังคมพืชบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงกับสวนป่า ส่วนใหญ่เป็นป่าผสมผลัดใบ และป่าเต็งรัง มีพรรณไม้ตามธรรมชาติที่สำคัญได้แก่ รกฟ้า (*Terminalia alata*) ชี้อ้าย (*Terminalia triptera*) แดง (*Xylia xylocarpa* var. *kerrii*) จิ้งป่า (*Bombax insigne*) ขะเจ้า (*Millettia leucantha*) ทิ้งท่อน (*Albizia procera*) อินทนิลบก (*Lagerstroemia macrocarpa*) ฝ่าเสี้ยน (*Vitex canescens*) ตีนนก (*Vitex pinnata*) เปล้า (*Croton* sp.) กระจมอ (*Gardenia obtusifolia*) และหนามเค็ด (*Catunaregam tomentosa*) เป็นต้น

❖ ทรัพยากรสัตว์ป่า

สำหรับสัตว์ป่าภายในป่าธรรมชาติที่มีรายงานการสำรวจ พบว่า จำนวนชนิดสัตว์ป่าในกลุ่มนกพบเป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มสัตว์ป่าอื่น ๆ และส่วนใหญ่เป็นชนิดสัตว์ป่าที่พบได้ทั่วไป เช่น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ที่พบได้แก่ กระรอก และ กระแต เป็นต้น สัตว์เลื้อยคลาน ที่พบได้แก่ แย้ กิ้งก่าหัวสีฟ้า ตุ๊กแกบ้าน และงูชนิดต่าง ๆ เป็นต้น สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ที่พบได้แก่ กบนา กบหนอง อึ่งอ่างบ้าน และคางคกบ้าน เป็นต้น ส่วน นก ที่พบได้แก่ ไก่ป่า นกกางเขนดง นกแขวง นกปรอด นกกระปูด และนกเขา เป็นต้น

❖ ความหลากหลายทางชีวภาพพรรณพืช (Plant diversity)

ความหลากหลายทางชีวภาพพรรณพืชภายในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่า สำรวจพบพรรณพืชจำนวน 14 วงศ์ 21 สกุล 23 ชนิด พรรณไม้เด่นในพื้นที่เริ่มมีพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเข้ามาตั้งตัวได้มากขึ้น ที่สำคัญได้แก่ สัก (*Tectona grandis*) แดงสะแง (*Schoutenia ovata*) ปอลาย (*Grewia eriocarpa*) แดง (*Xylia xylocarpa*) และคำมอกหลวง (*Gardenia sootepensis*) เป็นต้น

ในขณะเดียวกันบริเวณพื้นที่โล่งก็มีกลุ่มไม้เบิกนำ (pioneer species) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มไม้พุ่ม (shrub) หรือไม้ต้นกิ่งไม้พุ่ม (shrubby tree) เช่น ตะครอง (*Ziziphus cambodiana*) และเปล้าหลวง (*Croton oblongifolius*) เป็นต้น เริ่มเข้ามาตั้งตัวได้ดีผสมผสานกับพันธุ์ไม้ท้องถิ่น (native species) แสดงให้เห็นว่า การกันพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่า มีศักยภาพสูงในการรองรับการตั้งตัวของพันธุ์ไม้ท้องถิ่น (native species) และมีแนวโน้มฟื้นฟูเข้าใกล้เคียงกับระบบนิเวศป่าธรรมชาติมากขึ้นในอนาคต

ผลการวิเคราะห์สถานภาพ (status) ของพรรณพืชที่สำรวจพบ ไม่พบพันธุ์ไม้ที่จัดอยู่ในสถานภาพถูกคุกคาม (threatened) ตามการจัดของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ONEP, 2006) และ IUCN (2010)

❖ ความหลากหลายทางชีวภาพสัตว์ป่า (Wildlife diversity)

ความหลากหลายของสัตว์ป่าทั้งสี่กลุ่ม (สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และนก) ในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ พบจำนวนทั้งหมด 60 ชนิด กลุ่มนกพบจำนวนชนิดมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของสัตว์ป่าที่สำรวจพบ ตามการจัดจำแนกสถานภาพตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 และ IUCN (2010) ไม่พบชนิดพรรณสัตว์ป่าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสถานภาพที่ถูกคุกคาม (threatened status) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีสถานภาพเป็นกังวลน้อยที่สุด (least concern) หรือมีข้อมูลไม่เพียงพอ (data deficient)

สวนป่าฯ ได้กำหนดพื้นที่อนุรักษ์รวมกันทั้งสิ้น 1,163.850 ไร่ คิดเป็น 10.95 % ของเนื้อที่สวนป่าทั้งหมด (10,624.672 ไร่) โดยแบ่งพื้นที่อนุรักษ์ ออกเป็นแต่ละประเภท ดังนี้

1. พื้นที่สองฝั่งลำห้วย (Stream Bank)
2. พื้นที่แนวกันชน (Buffer Zone)
3. พื้นที่ป่ากึ่งธรรมชาติ (Semi-Forest)
4. พื้นที่ที่มีคุณค่าสูงด้านการอนุรักษ์ (HCV)

❖ พื้นที่ที่มีคุณค่าสูงด้านการอนุรักษ์ (HCV)

หมายถึง คุณค่าของสิ่งมีชีวิต คุณค่าด้านนิเวศวิทยา คุณค่าด้านวัฒนธรรมและสังคม ที่ได้รับการพิจารณาว่ามีความโดดเด่นสำคัญมาก ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาคหรือในระดับโลก ซึ่งคุณค่าเพื่อการอนุรักษ์อย่างสูงนี้ จำเป็นอย่างยิ่งต้องได้รับการคุ้มครอง รวมถึงต้องสร้างมาตรการหรือแผนเพื่อการจัดการและติดตามเพื่อให้แน่ใจสิ่งที่ได้รับการพิจารณาให้อยู่ในสถานภาพ HCV นั้นยังคงอยู่หรือได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น

จากการสำรวจ และลงความเห็นกับชุมชนในการกำหนดพื้นที่ HCV ในพื้นที่สวนป่าแม่สรอย ได้แบ่งพื้นที่ HCV แต่ละประเภทความสำคัญ ดังนี้

1. HCV 5 Basic need of local communities: อ่างเก็บน้ำห้วยผากั้ง
2. HCV 6 Cultural identity of local communities: ศาลเจ้าพ่อกิ่งหลวง และป่าช้า

การจัดการและการตรวจติดตาม ทางงานสวนป่าแม่สรอยได้จัดชุดสำรวจ และดูแลพื้นที่ HCV โดยการบันทึกลงในแบบบันทึกตรวจติดตามพื้นที่ HCV เมื่อพบความเสียหาย หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดความเสียหายต่อพื้นที่ เพื่อนำไปสู่แนวทางการป้องกันและแก้ไขต่อไป

ผลการตรวจติดตาม จากการสำรวจตรวจติดตามบริเวณศาลเจ้าพ่อผากั้ง มีไม้ยูคาลิปตัส ซึ่งเป็นไม้เนื้ออ่อน มีโอกาสโดนลมพายุพัดทำให้เกิดการหักโค่นใส่ตัวศาลเจ้าพ่อผากั้งได้ งานสวนป่าฯ จึงได้ดำเนินการแก้ไขโดยการเอาไม้ยูคาลิปตัสที่มีโอกาสหักโค่นใส่ศาลเจ้าพ่อผากั้งออก เพื่อลดโอกาสและความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ส่วนพื้นที่ HCV อื่นๆ ไม่พบความเสียหายจากการประกอบกิจกรรมของงานสวนป่าฯ

การสำรวจผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (Site Inspection)

จากการสำรวจพื้นที่ด้วยเครื่องมือแบบการสำรวจ Site Inspection ก่อนการดำเนินกิจกรรมของสวนป่าแม่สรอย ไม่พบพืชพรรณ และสัตว์ที่หายาก ใกล้สูญพันธุ์ รวมทั้งพื้นที่ HCV บริเวณพื้นที่แปลงทำไม้และทางงานสวนป่าแม่สรอยได้กำหนดแนวทางการจัดการเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

1. กำหนดแนวกันชน (Buffer Zone) หรือไม้ใกล้ทางตรวจการ
2. ละเว้นการทำไม้บริเวณพื้นที่สองฝั่งลำห้วย (Stream Bank)
3. สร้างฝายดักตะกอน และชะลอความชุ่มชื้น บริเวณลำห้วยที่อยู่ในพื้นที่ทำไม้ รวมทั้งบริเวณใกล้พื้นที่ทำไม้
4. ปลูกหญ้าแฝกบริเวณที่เสี่ยงต่อการพังทลายของดิน
5. งดเว้นการตัดถนนป่าไม้ใหม่ รวมทั้งระมัดระวังเมื่อจำเป็นต้องสร้างถนนป่าไม้

ด้านสังคม

ชุมชนรอบพื้นที่สวนป่าแม่สรอย ประกอบด้วย 3 ตำบล คือ ตำบลวังชัน, ตำบลสรอย และตำบลแม่พุง ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานสวนป่าแม่สรอย และหมู่บ้านสวนป่าแม่สรอย อยู่ในเขตพื้นที่ด้วย

* จากการสำรวจ สอบถามผู้นำชุมชนรอบสวนป่าแม่สรอย ไม่พบว่าชุมชนพื้นเมือง หรือชนเผ่าใดๆ ที่เคยอาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่สวนป่าแม่สรอย

นโยบายของสวนป่าแม่สรอยด้านสังคม

- ความเป็นธรรม
- พิจารณาจ้างแรงงานจากชุมชนท้องถิ่นใกล้ๆสวนป่าเป็นอันดับแรกและกำหนดค่าจ้างแรงงานด้วยความเป็นธรรม
 - มีการฝึกอบรมให้ความรู้พนักงานสวนป่าและคนงาน
 - ส่งเสริมอุปกรณ์และเครื่องมือด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
 - ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพให้กับคนงาน
 - สนับสนุนด้านการศึกษาและศาสนา
 - จำหน่ายไม้สักของสวนป่าประมาณ 30% ให้กับชุมชนท้องถิ่นและหมู่บ้านป่าไม้
 - สร้างโครงการความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น
 - ส่งเสริมด้านอุตสาหกรรมไม้ต่อเนื่อง
 - มีระบบแก้ไขข้อขัดแย้งกับชุมชนท้องถิ่น
 - มีพนักงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น
 - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการสวนป่า

ภาพการร่วมกิจกรรมทางสังคม กับชุมชนรอบพื้นที่สวนป่าฯ

กิจกรรมปลูกต้นไม้ เนื่องในวันต้นไม้ประจำปีของชาติ

กิจกรรมวันเด็ก อบต.แม่พุง

ถวายหลอดไฟและเครื่องสังฆทาน เนื่องในเทศกาลเข้าพรรษา

ร่วมงานกีฬาประจำตำบลแม่พุง

โครงการปลูกป่า Little Forest

แผนการจัดการสวนป่า ระยะยาว 5 ปี

ลำดับ	รายละเอียด	2558	2559	2560	2561	2562
1.	ด้านเศรษฐกิจ - แผนการทำไม้ (ลบ.ม.) - แผนการปลูกเสริมฯ (ไร่)	4,000 432	2,500 687	2,200 380	2,100 287	1,800 302
2.	ด้านสังคม - กรมธรรม์อุบัติเหตุ (ปีละ) - ตกกลับชุมชน (ครั้ง) - มวลชนสัมพันธ์ (ครั้ง) - การจ้างแรงงาน (%) - การอบรม (ครั้ง)	1 1 12 100 3	1 1 12 100 3	1 1 12 100 3	1 1 12 100 3	1 1 12 100 3
3.	ด้านสิ่งแวดล้อม - พื้นที่ HCV (ครั้ง) - พื้นที่อนุรักษ์ (ไร่) - ต้นไม้อนุรักษ์ (ต้น) - สถานีวัดการพังทลายของดิน (ครั้ง) - Site Inspection (ครั้ง/ปี/กิจกรรม)	3 1,163 17 3 2	3 1,163 17 3 2	3 1,163 17 3 2	3 1,163 17 3 2	3 1,163 17 3 2

วิสัยทัศน์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
“เป็นผู้นำการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไม้ของ อ.อ.ป.”

ติดต่อ : สำนักงานสวนป่าแม่สรอย หมู่ 14 ต.แม่พุง อ.วังชิ้น จ.แพร่ รหัสไปรษณีย์ 54160
โทร.095-140-2518 E-mail : Saroyfio@gmail.com